

Бібліографічний список:

1. Смоквіна Г.А., Осипчук Х.А. Досвід розвинених країн з питань забезпечення кадрової безпеки підприємств України. *Економіка: реалії часу. Науковий журнал*. 2014. № 5(15). С. 53–58. URL: <http://economics.opu.ua/files/archive/2014/n5.html>
2. Гришова І.Ю., Красноручий О.О. Корупційні ризики та зарубіжна методологія їх оцінювання в системі економічної безпеки бізнесу. *Проблеми і перспективи економіки та управління*. 2015. № 4. С. 40-45. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ppou_2015_4_7
3. Гришова І.Ю. Сучасне формування системи управління персоналом як конкурентної переваги національної економіки. *Економічний форум*. 2016. № 1. С. 340-346. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ecfor_2016_1_50

УДК: 658.5:005.21

ОСОБЛИВОСТІ СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВОМ

Зонова К.В., здобувач вищої освіти*,
Державний біотехнологічний університет, м. Харків, Україна

Щоб забезпечити швидкий та сталий розвиток підприємства, необхідно враховувати частку та роль управління в ньому, адже, вони повинні становити основу для формування управлінських функцій. А для реалізації перш за все необхідно мати план, стратегію роботи. Стратегічне управління з точки зору Желуденко К.В. – «це такий процес встановлення певних напрямів розвитку підприємств, розбору і обрання таких продуктивних стратегій, розробка сукупності дій щодо їх виконання, що забезпечить здобуток поставлених конкретних цілей та життєспроможність підприємства в умовах, що підвладні змінам» [1, с. 30]. Деяко іншого погляду мають Н.Л. Сапельнікова та Я.С. Вознюк, відзначаючи, що «це таке управління підприємством, що має опору на людський потенціал, може орієнтувати виробничу діяльність на відповідні запити споживачів, здійснює та обробляє мінливе регулювання і зміни, які відбуваються своєчасно, можуть задовольняти виклики з боку оточення і за допомогою них

---

* Науковий керівник – кандидат економічних наук, доцент О.М. Таран

задовольняють найбільш відповідним вимогам конкурентних переваг, що в свою чергу дає змогу забезпечити стійке функціонування підприємства, його розвиток та досягнути його цілей в перспективі» [2, с. 54-55].

В даному випадку акцент робиться на стратегію, яка заснована на орієнтації людського фактору. Ми не можемо сперечатися з даними твердженнями, адже вони безумовно праві.

З точки зору розгляду стратегічного управління підприємством для формування конкретних уявлень та виділення єдиного визначення, можна сказати, що різні науковці не можуть дійти до єдиного висновку через різні методи та підходи до виділення даної теми. Щодо можливостей стратегічного управління, то можна сказати, що вони є нескінченними та не є універсальними для будь-яких випадків й тому виникають певні особливості стратегічного управління.

Так, до них ми можемо віднести, по-перше, можливість постійного, неперервного пристосування до змін навколишнього середовища з метою досягнення поставлених цілей. Тобто є необхідність постійного контролю за ситуацією та швидка реакція на такі зміни.

По-друге, управлінські сили можна поділити на два види, враховуючи викладене вище: 1) конкретні обмірковані дії згідно зі стратегічним планом для реалізації подальших цілей та місій; 2) змінні, відхилені від плану дії, які впливають через несподіваний розвиток подій, пов'язані зі зовнішнім середовищем та загостренням конкуренції [3, с. 12-13].

По-третє, необхідність створення організаційної культури – певної системи цінностей взаємних відносин, що виникають у процесі роботи на підприємстві, яка буде приносити користь.

По-четверте, до особливостей стратегічного управління можемо віднести необхідність у створенні стратегічного планування, але тільки як основу для подальшого використання його. Адже, якщо тільки мати стратегічний план, послідовність дій для досягнення чогось, а при цьому нічого не роблячи, це не зможе привести до ідеального результату. Але одночасно треба зазначити, що і при постійному русі, без сформованого певного плану, результату також буде мало. Даний аспект передбачає певний баланс.

По-п'яте, потрібно буде докласти різноманітну кількість ресурсів, велику кількість часу та власних зусиль для того, щоб тільки почався процес стратегічного управління, так як для цього необхідно сформувати збалансованість системи стратегічного управління з іншими системами, які наявні в організації, наприклад з такими, як: організаційної культури, фінансування, управління, мотивації персоналу [4, с. 27].

Стратегічне управління дозволяє підприємству постійно моніторити стан зовнішнього та внутрішнього середовища й у відповідності до нього вживати заходи направлені на підвищення ефективності свого функціонування. По праву стратегічне управління вважається одним з головних елементів гарантування довгострокового успіху підприємства. Без орієнтації на стратегічне управління підприємства позбавлені можливості оперативного реагувати на виклики сьогодення та досягати глобальних цілей [5].

Резюмуючи зазначимо, що стратегічне управління – це реалізація концепції, яка поєднує інтегровані підходи до функціонування підприємства, що дозволяє встановлювати цілі розвитку, співставляти їх з існуючими можливостями підприємства та приводити їх у відповідність до розробки та впровадження стратегії. Вважаємо, що окремо можна буде виділити, що єдиного правильного підходу, набору правил та інструкцій для визначення стратегічного управління немає. Для кожного підприємства необхідно розробляти власне бачення використання стратегічного управління, спираючись на різні фактори.

Бібліографічний список:

1. Желуденко К.В. Стратегічне управління в забезпеченні конкурентоспроможності аграрних підприємств. *Науковий вісник Ужгородського університету. Міжнародні економічні відносини та світове господарство*. Ужгород, 2017. Вип. 14(1). С. 89-93.
2. Сапельнікова Н.А., Вознюк Я.С. Сутність стратегічного управління. *Менеджер*. 2016. № 3. С. 52-59.
3. Саєнко М.Г. Стратегічне управління підприємством: лекції. 130 с.
4. Краснокутська Н.С., Кабанець І.А. Стратегічне управління: навчальний посібник для студентів економічних спеціальностей. Харків: НТУ «ХП», 2017. 460 с.
5. Таран-Лала О., Сухорук К. Особливості стратегічного управління підприємством. *Економіка та суспільство*. 2021. № 25. URL: <https://doi.org/10.32782/2524-0072/2021-25-66>